

El Teatre Lliure de Gràcia repassa fites històriques del continent, des de la Revolució Francesa fins a les conseqüències de la Segona Guerra Mundial

Una lupa per a Europa

J.B.
BARCELONA

L'any passat, el director del Lliure, Lluís Pasqual, es va inventar amb la complicitat de Pau Carrió, un flirteig per la correspondència privada d'artistes. Un moment d'intimitat, a cop de faristol, que apropiaven actors i espectadors. Ara, tot i que haguesin pogut fer una nova sèrie de correspondència privada, s'han decantat per explicar la història d'Europa a través dels artistes. Des de Georg Büchner, que dona veu al somni i desengany de la Revolució Francesa, fins a Peter Weiss, que mimetitzava fragments dels judicis contra els nazis a Nuremberg. També aquest cicle recull l'estroncament cultural a la Catalunya de la República a través de cartes (és l'excepció) entre Eduard Toldrà i el promotor cultural Manuel Clausells. El quart autor en discòrdia és August Strindberg, precursor del naturalisme a escena, que traslladava el conflicte a l'individu, a l'espectador.

El cicle, que arrenca aquest dimecres i dura fins al 4 de juny, tindrà els actors que mantenen assaigs i funcions a la temporada del Lliure. Totes les funcions comencen a dos quarts de nou del vespre i es programen al Lliure

D'esquerra a dreta, Lluís Pasqual, David Selvas, Pau Carrió, Juan Carlos Martel, Rosa Novell, Pau Miró i Queco Novell, divendres al Teatre Lliure ■ EL PUNT AVUI

Unes cartes recuperen l'amistat de Toldrà amb l'avi de Rosa i Queco Novell

re de Gràcia. Moltes sessions són dobles, de manera que es fa un espectre molt més ampli dels autors i es garanteix que les sessions seran de més d'1 hora de durada. Això també permet que en un dia un actor interpreti dos papers diferents.

Dimecres i dissabte vinent és el torn de Strindberg. Es llegeix *La tempesta* (dirigit per Juan Carlos Martel), *La casa cremada* (Lluís Pasqual): un fill torna a casa després d'anys que ha patit un incendi i

descobreix que tot allò que l'apartava de la família era mentida. Dissabte, *La sonata dels espectres* (Pau Carrió), amb banda amb un Elvis particular que formarà el mateix Carrió, Pau Miró i Jordi Oriol. També *El pelicà revisada* per Miró: "Una tragèdia, per ridícula pot ser comèdia."

David Selvas i Miró (19 i 20 de febrer) fan una fusió de *Woyzeck*, *La mort de Danton* i *El correu de Hessen* jugant a un fals documental amb una posada en escena entre discursiva

i lúdica. Carme Portaceli aproparà *La indagació (un oratori en onze cants)* de Peter Weiss, el 23 i 24 de febrer, amb dramaturgia de Miró. L'autor va acudir als judicis d'Auschwitz que, tot i ser un tema molt tractat, "cada vegada que el llegeixo em deixa tocat": una mostra de la crueltat humana directa a la vena de l'espectador, sense cap filtre dramàtic.

Finalment, Rosa i Queco Novell presenten el 28 de maig i el 3 i 4 de juny

Fragments de converses (epistolari Eduard Toldrà i Manuel Clausells). Toldrà va ser un músic que va haver de sobreviure tocant cada nit en un local. Clausells va ser un activista que buscava reptes artístics. En les seves cartes retraten, sense saber-ho, els elements que provocarien la Guerra Civil. Clausells, avi dels Novell, va ser assassinat l'any 1937. Els nèts l'han descobert reordenant les cartes. Fins llavors, era un dolor silenciats al cor de la mare. ■

Críticateatre

Jordi Bordes

La fusta que fereix l'ànima

Melodama

Director: Jordi Prat i Coll
Titellaires: Martí Doy i Eugenio Navarro
Divendres, 1 de febrer a l'Atelier (Baixadors, 10) de Barcelona

L'espectacle *Melodama* aconsegueix, sense ni una paraula, traspasar a l'escenari el melodrama de Henri

Rousseau *La venjança d'una orfeneta russa*, escrit el 1899. La peça, que té gust de tragèdia desconsolada, sembla ser la diana perfecta per a una adaptació de *grand guignol*, amb un escarni negre, molt negre, de la desgràcia d'una òrfena que es deixa guiar per les aparences i acaba sent víctima

d'un abús sexual en una fonda perduda. I intenta suïcidar-se. Aquesta peça que avui es recupera i que es va estrenar en el Sitges Teatre internacional del 2001, en canvi, juga amb els codis del melodrama amb una fidelitat que sembla insòlita per uns personatges fets de fusta i roba. L'ànima de l'espectador

queda ferida per unes fustes que habitualment (sobretot per al públic familiar) són matèria de *catxiporra* de sortir rebotat amb aquell so sec i sonor. Motiu de riure complaent. Aquí la fusta toca la fibra i sembla que el somriure glaçat expressi odi, poder, i alhora submissió, humiliació i desengany.

Jordi Prat i Coll va construir, a més, una dramaturgia que parteix de dos castellets, dos espais bessons en què el drama apareix fragmentat. L'estructura ajuda a donar diferents plans (com practica també Teatre Nu amb titelles de diverses mides a, per exemple, *La ventafocs*). Accions que poden

succeir paral·lelament per presentar els personatges. El treball, a més, juga amb l'ànima dels titelles (les figures sense vestir) que juguen a l'equívoc de confondre el caçador fidel amb el veí tronera. Unes ànimes que vagaran per sempre més torturant la dissortada òrfena solitària. Una perla ben rescatada.